

Nr 345.

Av herr **Norling**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt till tjänstepension för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, och för arbetare i statens tjänst.

Kungl. Maj:ts proposition nr 222 innehåller förslag av för vissa tjänstemannagrupper bekymmersam innebörd. Ifall dessa förslag skulle av riksdagen oförändrade godtagas, skulle de vålla svårigheter och ge anledning till allvarliga bekymmer.

För en del tjänstemän vid de affärsdrivande verken är pensionsåldern för närvarande fastställd till 65 respektive 67 år. Enligt propositionen skulle tjänstemän i 1—12 lönegraderna, de som ha lägst betalt, avgå vid 60 års ålder, medan tjänstemän i 13—30 lönegraderna skulle tillåtas tjänstgöra till 65 års ålder. Alltså få 1—10 lönegraderna tjänstgöringstiden nedsatt med 5 år, 11—12 lönegraderna med 7 år och 13—30 lönegraderna med 2 år.

De tjänstemän i 1—12 lönegraderna, som under de närmaste åren falla för 60-årsstrecket, komma — då de under sin tjänstetid inriktat sig på en pensionsålder först vid 65 à 67 år — i ett för dem allvarligt läge ekonomiskt sett. Tvånget att avgå från tjänsten 5—7 år tidigare än de hittills räknat med åsamkar dem förluster, som per individ räknat belöpa sig till avsevärda belopp. Humaniteten torde därför bjuda att tryggande övergångsbestämmelser stadgas. De visst icke högt tillmätta avlöningsbeloppen åt tjänstemännen i de här berörda lönegraderna hava nämligen icke kunnat tillrättalägga de ekonomiska grundvalarna så pass stadigt att de tåla den hårda påfrestning, som 5—7 års tidigare avgång från tjänsten innebär.

Det kan icke heller anses vara med god ordning förenligt att utan rimligt avvägda övergångsbestämmelser skicka bort tjänstemännen från deras arbete och avlöning till en sämre ställning. *Här gäller det de äldre tjänstarnas väl eller ve.* Betänkas bör att försörjningsplikten mot andra mycket ofta står fast ännu vid uppnådda 60 år. Hustru, skolpliktiga barn, arbetslösa äldre barn och andra anhöriga kunna finnas, som äro i behov av stöd och hjälp. Vidare bör man minnas, att förtänksamma tjänstemän, med beräkning av pensionsåldern vid 65 respektive 67 år, skaffat sig lägenhet eller eget hem att betala genom amorteringar under vissa år. Om nu pensionsåldern för så situerade tjänstemän inträder avsevärt tidigare än de tänkt sig, måste följderna bli, att förpliktelserna icke kunna infrias.

Om man tar behörig hänsyn till här anförda synpunkter och erinringar, torde behovet av övergångsbestämmelser, gällande under en lämpligt avvägd period, få anses väl styrkt. Rättvisan gentemot de tjänstemannagrupper det här gäller synes göra det i hög grad önskligt, att övergången från avlöning till pension för deras vidkommande göres mjukare än den kungl. propositionen förutsätter, varigenom de nuvarande, till mera framskriden ålder komma tjänstemännen skulle besparas en alltför plötslig och oförmedlad försämring av sina ekonomiska villkor. Jag tillåter mig alltså hemställa,

att riksdagen, vid bifall i huvudsak till Kungl. Maj:ts förslag om pensionsålderns sänkning till 60 år, i vad gäller 1—12 lönegraderna vid affärsdrivande verk, måtte i övergångsbestämmelse stadga rätt för nu i tjänst varande befattningshavare inom nämnda lönegrader att under ytterligare 5 à 10 år fram i tiden bibehålla sina tjänster även i sådana fall, då de enligt de nya bestämmelserna skulle vara skyldiga avgå under loppet av sålunda ifrågasatt övergångstid, dock att ingen därigenom må berättigas att i tjänst kvarstå utöver tid, som i nu gällande bestämmelser stadgas.

Stockholm den 5 april 1934.

N. S. Norling.